

Яременко В.І.

ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА УКРАЇНИ

Курс лекцій

Хмельницький 2005

327(477)
72
66.4(.)

1 30.08.2005

Рецензенти:

• • — . . ” ” ;
• • — . . ” ” ;

72

• • : / . . —
: ,2005. – 105 .

, ; —
; —
; —
; —
“ —
» « » ”

66.4(.)

© . . , 2005
© , — , 2005

Лекція 1. Вступ: геополітичні виміри України

- *Актуальність, предмет і завдання курсу, його місце в системі вивчення міжнародних відносин. Основні поняття.*
- *Проблема визнання України.*
- *Місце українського питання у світовій політиці нового та новітнього часів.*
- *Вчені про геополітичне значення України.*

1.1.

„...” (—).

1.

2.

3.

” “

2004

11 2000

XX XIX

1897 1916

280

150

1942

1.2.

“ ”
V
(582-602)
“ ”
“ ”
1253
1246
XV
1594
1650
“ ”
V
1654 1657

1704 .

: “... ”

... ”

... ”

”

XVIII .

“

1800 .

(“

”, 1803): “

(1839): “

1807 .

XIX .

“Die Ukraine Kleinrussland”,

: “... ”

”, “

...“ ” -
” ” -
1850 . -
:“ ” -
77 ” -
:“ ” 300 ...” -
(1797-1870), -
“La Patri”, 1869 . -
” -
1917 ” (-
1918 “) , -
” -
” -
“ ” “ -
” “ ” -
” -
1991 . “ -
” -
” -
(-
) . -
” -
2005 ” -
2004 . “ -
” -
” -
” -

1.3.

“terr incognita”;

V

1791

( ),
 „Die politischen probleme des Weltkrieges“ (1915)
 :“
 „
 „
 2 1914 . 1915 .
 — 1915 . „Die neue Deutschland“
 „
 . 11 1915 ( ),
 „
 „
 „
 „
 1918 . 8
 „
 — 1939 .
 „

1946
1945

“ ” 50-
“ ”
“ ”

1.4.

: “ ”
“ ”
1048
“ ”

(1744-1803)

” 1769

：“

!”)

1923

(1877-1927)

1938

“ ”

“ ” (1963)

( )

: 1)

; 2)

( )

: “

XVII

”

20-

.
 ,
 .
 ,
 .
 -
 .
 ,
 .
 ,
 .
 ,
 .
 ,
 .

. 23 2001
 : “ “ ”
 .
 ”
 ,
 ,
 ,
 ,
 ,
 ,
 .
 :
 ,

1877
”).

”

” (

90-

( )

” (

).

(”)

1999

”

( )

1.

” “

” “

” “

”?

2.

?

“ ” 860, 864, 866, 874

911

944

XV:

(988

(1153-1187)

(1199-1205),

” (

1205 .

-

(

. V).

(1245).

(1238-1256)

(

).

: “

...”

1253

“ ”

1303

XIV

1362

1470 ( ),

(1449).

- , , -
 - , -
 - , -
 VIII 1592-1593 -
 1595 -
 -
 -
 , , 1577 .
 1605, 1609, 1618,
 1630 -
 , -
 , -
 , -
 XVII -
 (1658) -
 , -
 , -
 , -
 , -
 , -
 (, ,), -
 ( ). , -
 , 1654 -
 , -
 ( ). -
 , -
 1658 : “
 , ,

”
，
，
，
（“ ” “ ” “ ” 1654

（ ）

“ ” “ ”）

（ 1712）；“ （ ） ”

。 XVII

；

60- VII

（ ）；

，1658)

2.2.

, 1918 .
,
, -
, -
1917 .
, -
, -
,
20 , 25 1917 - .
1917 . -
,
.26 1917 . .
,
24 1917 .
,
,
, -
, -
, -
, -
:
; 1917 .
; ,
1917 . , -
; -
, -
,
-

, , , , , . 18 1917 .
 - . -
 ,
 .
 .
 11 1918 . , -
 , , -
 , , -
 , , -
 1918 . (-
)
 ,
 12 1918 . 50 12 (.
 - , -
 , -
 . -
 , -
 , -
 , -
 1918 ., 22 1919 . 1 -
 .
 1919 .
 ,

21 1920 .
 6 1920 .) .
 23 1918 .
 1919 .
 1920 .
 18 1921 .
 1923 .

8

1.

2.

2.3. ( )

1919
 1922
 1922
 “ ”
 1923
 48
 20
 1944 . 28 “ -1
 “ ” 14 1944
 “ ”
 75 1944 . 10
 40

1944 . -
" ” ” ” ， ， -
1944 . : " -
" ” : -
" ” " " -
" - 7 -
1945 . 46 , 1945 .
- " 1973
135 , - ,
" ” -
" ” ” -
" ” ” -
" ” ” -
" ” ” -
" ” ” -
" ” ” -
" ” ” -
" ” ” -

1.

?

2. - ( )? -
3. - -
- , 1918 ? ,
4. - -
- ( )?

Лекція 2 Основи і становлення сучасної зовнішньої політики України

- *Міжнародне визнання і перші міжнародні угоди України.*
- *Теоретично-правові засади, принципи, особливості, завдання і функції зовнішньої політики держави України.*
- *Розбудова зовнішньополітичного відомства. Підготовка кадрів.*

3.1.

1991 . -

1918 .

1945 .

, 2 1991 .

4

1992 .) , 4 - , 5 -

, 19 - , 24 - , 25 - .

3 -

5 1992 . 118 -

, 72 -

170 ,

: 1) ,

; 2) ,

; 3) -

“ ’ ”, (: -
1933 . -
). -
: -
1990 .-2 ;
1991 . - -
’ , -
’ , ;
1992 .- 25 : 11 -
- “ ”; 18 -
. -
. -
90- , 1 1992 .
113 , 5 1991 1992 .-
2,3 . 442 . 5 1992 .-
1 1995 . (20,9 %),
(20 %), (4 %), (7 %), (5,9 %), (4,4 %),
(3,1 %). “ -
1992 . ”, -
’ “ -
( ) ”. :
1992 ., 1993 ., :
“ ”. , :
’

1992-1993 1993
 10 200 %
 30 1992 15 %

3.2.

16 1990
 1991 “ ” 24

10

” 22

“

“

：“

( ) 2 1993

( )

28

1996

18

：“

”

— . 17: “

— XV “ ”,

. 14: “

— . 32 . 85

— . 92:

” (. 18);

”(. 9); “

— . 104:

— . 106:

— . 107:
( )

— . 116:

— . 151: “

1.

—
—

;

:

2.

—
— ;

:

3.

—
—

:

—
—

;

;

—
—

;

;

—
—

;

;

—
—

—

”) —

(“

—
—

(

)

;

;

—
—

;

—
—

;

4.

—
—

:

;

—
—

—

—
—

;

—

;

， (， 2005)
，
，
2004
“ ”
“ ”
”

3.3.

—
1944
89 ( )
) : (; ;
) . (;
)
1992
:

8 000, 25 000. 1 500 550 - -
 : - 6 484 , - 9 000 (- 3 000, - 6 000), -
 - 10 000, - 2 150, - 2 200, -

1990-1994 (1994-1998),
 (1998-2000), (2001-2003), -
 (2003-2004), (-
 2005).

22 1992 . -
 “ ” . -

18 1961 .
 : “ ” (1992), “ ” (1993),
 (1994) .

? 1944 .
 60- 1956 . ’
 1971 . -
 (1974 . ’
) . 18 -
 - 3 500 90 . 150 -

1 000 1990 . , 1 300 , .

1990 .

20 1990 . “ -

” 90- -

1996 . -

1998 . 52 52 -

, 6 -

2000 (,), 9 55 , 10 -

1 -

1998 . 59 -

( ) . -

30 1994 . -

-	.	1	1997	.	30	-
-		(	,	,	,	-
2005	,	,	,	,	).	-
	-	,	-			-
	,					-
						-
1.		?				
2.		,				-
3.		,		,		-
4.		?	,			-

Лекція Україн

- Місце і роль України на пострадянському просторі.
- Двосторонні відносини і співробітництво України з країнами СНД.

4.1.

				-
	1991		,	.
				-
		,		
			,	
			,	
1	1991		,	-
				-
				.
		“		-
		,		-
			”	-
			,	-
				:
1.		,		-
				.
2.			,	-
			,	-
				.
3.			,	-
				-
		,		.
				-
			,	-
4.				-
				.

? : ? ?;

1995 .

“

”

: “

”

(, !)

)

)

)

” “

”

2005 .,

“ ”

“ ”

( )

“ ”

“ ”

( )

“ ”

4.2.

1 1991 .

(.) - (.), (. 8), 1991 .

: “ ” “

( )”.

14

“ ”

’
(. , . , .) .
1990
12 1991
“ ”

21 1991 . -
, , , , ,
, - “ ”
“ ”
12 15-
“ ”

1 1992 .
, 30 1991 ,
: “ ” “ ”
” “ ” “ ”
” “ ”

” 16,4%.
“ ”
1992 .

1992 .
“ ”
”

22 1993 .
,
:
,
,

14 %.

60 %

55 %

70 %

80 %

38 %

- 30 %

“ 15 1992), (“

1.

2.

3.

18 ; 17

(43,9 % - ; 30 % - 600 ;

26,1 % - 442 ;

(74 %), - 60.

1994 .

” “ ” ” -
 (1996), -
 (-), -
 - , -
 . , -
 . -
 ” “ -
 ” - , , , -
 , (, -
) -
 1997 ., -
 , -
 , , , -
 , , , -
 , 1991 ., -
 . -
 , , , -
 , -
 , -
 (1991), , -
 (1992), (1993), -
 (1995). -
 . 2005 . -
 , -
 (, ,), (2003) -
 , -
 -
 , , -

，

：

），

），

1990），

250

12

（19

（2 1990）。

2005

1999

2001

1998—2007

1998

（

），

（

），

2003

“

”

900

37%

“

”

80

30

3

3

（

），

2000

( ),

1.

?

2.

?

3.

1991

?

?

Лекція 5

- *Фактори актуалізації українсько-російських відносин.*
- *Основні проблеми у стосунках з Російською Федерацією та їх вирішення.*

5.1.

“... ( )” “ (:)” “ . – . .)” “ ” – “ . constat – ; ” “ ” “ ” “ ?” – “ ”

-

1. (“ ”)

2. “ ”

“ ”

1.

12
1992
1991
1990
12
1
1992
“
”
)
1993
2.
18
75
3
2000
75 %
3.
2001
8
334
(17,3 %).

14

1992 .

(

). 1995 .

1995 .

1990 .,

“

”

, 31

1997 .,

;

;

;

;

;

1999 .

5.2.

( ) , , -
 , “ -
 ”, . 23 1993 .
 36 . 15 , 1985
 72 . 1990 . ,
 . -
 , -
 “ ”
 (2 1994),
 , . -
 , , . -
 , , . -
 , 83 , , 120
 . -
 ( ) ,
 . 1994 . -
 , . -
 , . 21 22 1992 .
 . 9 1993 . 1954 .
 “ ” , -
 , :
 , , ,

. 19 1993 .

14 -

1994 .,

1918 .

1996 .

2003 .

24

2003 .

1993 .

1996 .

50 % 50 %
1997 .

20

3

98

(-) - 2

3,5

60 %

2002 .

“ - ”

” ( ) . 18 2003 . “ -
’ , , -
’
’ “ -
” “ ” ” -
’ -
’ -
’ “ -
’ -
’ : “ -
’ -
’ ? -
’ ? -
’ -
’ ” -
’ . 900 -
’ , -
’ -
’ -
’ “ ” -
’ “ ” -
’ 14 1995 . -
’ 940 -
’ -
’ , 30 -
’ -
’ “ ” -
’ 2003 . -
’ “ ” -
’ : “ -
’ “ ” -

“ ”
 2004
 “ ”
 “ ”
 2005
 19 2005
 “ ”
 (“ ”).
 “ ”
 1. ?
 2. -
 3. ?

- Розгляд відносин зі США та Канадою.
- Українсько-німецькі та українсько-італійські стосунки.
- Стан і перспективи розвитку співробітництва з Францією, Великою Британією, Японією.

6.1.

1

1991

3 1992

( )

1975 ( )

“

”

“

—

“

，
，
”，
(
)，
2 90 %
-
70 40 10
300
110 (120
)。
1992
(. 9 1992)， 6
5-11 1992
1992-1993
“ ”
“ ”
“ ”
：
-
；
；

—
’ ’ ;
— ( ),
23 1992 .
-1, ’
(18.11.1992 13). 14 1994 .
“ ”
’
— -1
1994 . -1
1993 .
350
1994 , -
1993 , “ ” “ ”
— 22 1994 . “ ”
’ “ ’
” “ ”
“ ”
— “ ”
’
’ ’
— “ ”
1994

(5-6.12),
-1

“assurances” (1996 2001

90-
- 11-12.05.95, (5.06.2000).

11 1995 .. 1997

“ - ”;
- 60 ;
- ( );
; (PL-480)
(-);

“ — ” ”

“ ” ” “ ”

(50%);

8 1994 ., 1995 .

“ ”

“ ” “ ”

” (. “ ”), “ ” 1997 . “ ”

(2000 .) “ ” (2000 .) “ ” (“ ”)

2005 .

. 2005 . “ ”

1791 .

! ” ? : “ ... ”

1964 .

1991). 24 1991 . (3 -

”).

1

1891 . 1914 . -

170 , 1921-1939 . - 70 . -

- 65-70 (16 %). (30 %), (20 %), (20 %), -

(16 %). 22 % 10 , 30 -

- 12 %.

50- 2001 . -

1989 . 62 . 1975 . -

“ 1993 . ” “ - ” (-

50). - -

1994 . -

2001 . -

(1994 .) “ “

” (1995 .) “ ”

1. ... -

2. ... 1991 ... -
 (“ ”) -

3. ... 1992 ... -

4. ... 15 ... -
 1998 ... -
 1991 ... 60 ... -
 “ ” -
 ( ) -
 1918 ... : “ ... -
 6.2. - - -
 1990 ... -

,

(1989).

1992 .

17

-

-

1993 .

1995 .

40

;

( );

(- 600 .);

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

;

300 . 1945 .

( ).

16 1947 .

20 100 .

23 .

1980- - 10 .

2005 .

1992 .

1995 .

1990-

90 %

2003 .

2001 .

6.3.

“ ” “ ?”

: “ ” “ ” ( )

1992 .

“ ”

“ ”

”

” ( ) .

14 1996 .

1997 .

60

(1997 . - 14,1) .

40

(80 %).

1993 1995 .

1996 . 126

- 162.

“ - ” 150 27

2000 . “ ”

-70.

—

-

35

.

,

-

4 %

,

.

,

,

,

,

,

-

,

,

,

:

,

,

7

“

”

1995

2000

37-

2002

:

“

”

,

,

,

“

”

1. " " -
2. ?
3. ?
4. ?
5. " "

**Країни Центрально-Східної Європи,
Лекція з ії, Африки, Латинської Америки та
7 Австралії в зовнішній політиці України**

- Становище і політика України в Балто-Чорноморському регіоні. Динаміка польсько-українських відносин.
- Реалізація присутності України в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні та Передній Азії.
- Зовнішня політика України в Латинській Америці та Африці: тенденції і перспективи.

7.1.

· -

- : 1)

- ; 2)

-

’ ; 3)

-

’ ; 4)

’ -

’ ; 5)

2004 . (, , ,) - , -

’ , , ,)

25- - , .

-

1992 .
 1996 .
 ( ) . 15 :
 1997 .
 1998 .
 1998 . 2000
 ( )
 : 1996 . -
 “ ” ; 1996 . -
 “ ” (,) ,
 ; 1997 . -
 “ ” “ ” .
 ( ) ,

“ — — — ” — — — ”

19 1992

1990

— 45

1993

1992

“ ”

350-500

70- . . . . . -

70 . . . . . 250 . . . . . -

(110 . . .) , (. . .) -

100 . . .) . . . . . -

30 . . . . . -

120 , ... 300 , ... -

- . . . . . -

- . . . . . -

- . . . . . -

- . . . . . -

- . . . . . -

(, “ ”) . . . . . -

- . . . . . -

- . . . . . -

1 1993 . . . . . -

50 , ... -

- . . . . . -

3 2000 . . . . . -

(100 . . .) , 210 , ... -

- . . . . . -

- . . . . . -

1991 , ... 15

200 , ... -

60 - . . . . . -

1992 . . . . . -

- . . . . . -

- . . . . . -

- . . . . . -

(1999 .) , 80 -
 320 -80 (1999 .). -
 2002 .
 90-
 1967 . , , -
 , 1984 .
 (1 1997 . -
) “ - ” “ ”
 “ - ”
 1999 . “
 ” , 90 %
 35 . 1984 .
 90- (,) .
 :
 ,
 70-
 450 , 135 ,

2000 .

(650),

1994 . - -

， ，

， ，

1998 .

2000 .

“ ”

2000 .

2003 .

(，)

7.3.

：

“ ”

: 1) ,)- , (“ -
 (- , , , ,
 ), , ; 2) “ - ” (, -
) - , , ; 3) “ -
 ” (,) -
 , , - , .
 , - , - .
 1990- , .
 1992 . , , , .
 .
 350 .
 1995 . “ .
 ” .
 2002 . “ .
 ” .
 , 35 %
 1991 . 1998 .
 , .
 . 35 %
 .
 250 .
 (- 100).
 “ ” .
 , .
 .
 22 .

( ), ; 1) (; 2) ; 3) (; 4) (; 5)).

1994—1999

(2000)

2000—2001 “ ”,

( ).

90-

(— “ ” — ( )).

24 1945 .,

( ) -

1997 1998 . 52-

15- ; ,

(,)

2000 - 2001 . -

1947-1948 .,

9 15

1990-1992

90- 6 16

(1992-1998);
(1992-1998);

(2000).

2005 .

, 1994 .

52-

11-

1997 . , -
48 . , 2000 – 11 . -
2000 . , , -
22 1995 . , 50- -
” “ ” -
2000 . “ ”, 6-8 -
2001 . , -
(1946); (1974); -
(1946); (1946). 1995–1997 . -
1990 . 1996 1996 . -
1996–1998 . 1990–1993 . -
1997 . 1994–1999 . -
(1994–1997), (1985–1992, 1996–1997), -
(1995–1997), (1994–1997), -

(1996-1998),
(1997-1999).

) 1993 . (1992 . ( ) .

8.2.

16 -
, -
, -
, -
, 1990 . (-
, 1956). 15 2000 .
- 1946 . 1995 .
1995 .
:
, -
, -
1992 . “ ”
,
,
,
, 1000-
, 400-
- ,

1992 . ' ( ). 1949 . -

1954 . ( ),
). 90- (, ,
 , 3-4

1945-1946 . - ( ),
 ( ). -

(

“ ”

1992 . -

0,69% : - 3%,
 - 0,2% .

(

“ ” , ,

2000 . , ' -

(World Meteorological Organization – WMO) 1945 . -

( ), , , -

1947 . -

( ), 1995 . -

2001–2002 . ' -

∴ -

2004 . , -

8.3. ' ,

1949 . ( ) -

∴ -

(( ) , -

(1963 . ') , -

∴ -

26 ∴ , , , -

, , , , , , , , , , , -

, , , , , , , , , , , -

1992 . 1991 .
 ( ) -
 . 8 “ 1994 . ”( ). -
 . 25 1995 . -
 , , . -
 , , . -
 . 15-16 1996 . . 9
 1997 . -
 “ - ”, -
 2000 . 18 , - -
 . 4 1998 . -
 . 1999 . -
 , - -
 , . -
 23 2002 . -
 8 2002 . “
 ”. 2004 “
 ”, . -
 , , .

2005 ., -
 “ - ” , -
 - , -
 2005 .21 2005 . -
 “ - ” . -
 , . -

8.4.

: , , -
 1990 . .10 “ 16 -
 ” . -
 2 1993 . “ -
 ” . -
 ( ) , 1951 . -
 1957 . , -
 ( ) “ -
 1967 . -
 ” ( ) , -
 25 : , , , -
 , , , , , , , , , -
 2004 . , -
 1991 . -
 1992 . -
 ( ) - , -
 1979 . -
 , -
 . 1992 . ( ) , -

2002 ., 1 1999 1 -
 . -
 . “ 2003 . “ ”
 “ ”
 . 2004 . . -
 . 16 1994 -
 ( ). ’ 10 109 ,
 , , -
 10-11 1999 . -
 “ 1995 . -
 “ - ” . -
 , -
 . 4 1995 . -
 “ - , ” 1996 . -
 1998 .: 24 -
 , 8-9 -
 ; 1 - ; 11 - 15 -
 - “ ; 11 - ” -
 “ ” (“ ”). -
 1995-2002 . -
 - 2,1). 2,2 (2,4 , -
 , , -
 0,3-0,5 ., ,

10-11 1999 .

2004 .

11 2003 .

2001 .

2002 .

1999 .

50 2000 .

14 2003 .

2007 .

2004 .

5) 1949 . ( ) . ;

； ( ) ，

， ， ， ， ，

， ， ， ， ，

， ， ， ， ，

， ， ， ， ，

， ， ， ， ，

， ， ， ， ，

1992 . 9 1995 . 37-

12 1996 . ， ， ， ， ，

， ， ， ， ，

1999 . ， ， ， ， ，

2000 . ， ， ， ， ，

(2000) “ ” (2001) ， ， ， ， ，

2004 . ， ， ， ， ，

( ) ， ， ， ， ，

1973 . 1 1975 . ( ) ， 33 3 ， ， ， ， ，

1995 .

1991 .

30 1992 .,

1997 .

2004 .

“ ” .

90-

(“ ”),

(2005 . -) .

10 1997 .,

.24 1999 .

.7 2001 .

.20

2002 .

SECI -

Лекція

- *Основи забезпечення національних інтересів і національної безпеки в зовнішній політиці України.*
- *Зміст і практика реалізації національних інтересів України в міжнародних відносинах.*
- *Інформаційна безпека України: зовнішньополітичний аспект.*
- *Використання знань із курсу в фаховій роботі.*

9.1.

(. 18)

—“ 1993 2004
 2001

9.2.

1.

2.

, :) ;) -
 ;) -
 3. ,
 4. , (ESDP)
 (CFSP) -
 -
 5. -
 6. -
 7. -
 -
 , -
 , -
 , -
 , -
 , -
 , -
 : “ ” -
 ” , -
 , -
 , -
 , -
 , -
 , -
 ( ) -
 , -

9.3.

:

1997

(0,82),

(0,71).

(0,73),

(0,81),

9.4.

“ ”

“ ”

“ ”

“ ”

(

1. , ?
2. ? ? -
3. ? ? -
4. ( ) - ?

Література

---

1. 1990–1991 . / . . . . – : “ ”, 2001. – 453 .
2. : , 1996.
3. : 1980–2000 . / . . . . – : , 2001.
4. . – : , 2001.
5. : (1991–2001). – : , 2001.
6. : . / . . . . , ... – : , 2001.
7. (1944–1996): . . . . – : , 1998.
8. : . – : , 1995.
9. . . . . – : , 1997.
10. 1944 : . . . . – : , 1999.

11. . . . . 90- . . . . .
 . - . : , 2001.
12. 1917–1945 . - . : , 1997.

1. . . . . :
<http://www.mfa.gov.ua/>
2. . . . . :
www.uceps.com.ua;
3. . . . . :
www.ucipr.kiev.ua;
4. . . . . : www.cpd-lviv.itgo.com;
5. . . . . : www.cps.itgo.com.